

TÓTH LÁSZLÓ

SZIE ÁJK; Nézőpont Intézet

Választások a frontvonalban – a háború hatásai a parlamenti választásokra Észtországban és Lettországban

A 2022. február 24-én kitört orosz-ukrán háborúra különféleképpen reagáltak az egyes európai országok, azok politikai vezetése, és eltérő hatással volt ez a társadalom hangulatára. Az EU 27 tagállama közül Lengyelország és a három balti állam képviseli a leginkább keményvonalas oroszellenes, ukránpárti álláspontot, ami a négy ország történelméből magától értetődően következik. Ezen országok politikai elitje értelmezésében Ukrajna az ő háborújukat is vívja az agresszor Oroszországgal szemben. A Balti államok politikai életére különösen jelentős hatással vannak az események, hiszen amellett, hogy egykor mind a Szovjetunió tagköztársaságai voltak (amit egyöntetűen idegen megszállásként értelmeznek), mindannyian határosak Oroszországgal, mindemellett – különösen a két északibb ország – jelentős orosz kisebbséggel rendelkeznek. Utóbbi tényező a pártpolitikai palettára is közvetett, vagy közvetlen hatással van, hiszen ez a kisebbség jelentős szavazó-tömeget is jelent. A háborúban mindegyik ország – koalíciós – kormánya egyaránt a legkeményebb fellépést követelte az agresszor ellen, ami találkozott a társadalom (legalábbis többségi részének) támogatásával. A két országban fél év különbséggel került sor törvényhozási választásokra (Lettországban 2022 októberében, Észtországban 2023 márciusában), amely mindkét helyen a vezető kormányerők egyértelmű megerősödésével járt együtt.

Az előadás célja, hogy bemutassa, milyen hatások érvényesültek a két kis ország választásánál, miként hatott az eredményre a háború, illetve miként hatottak arra más tényezők, továbbá, hogy milyen kormány alakult a választások eredményeképpen.